

Liedjes voor Sint Jan

De liedjes zijn gedownload van www.vrijeschoolliederen.nl,
het verzamelde liedrepertoire van vrijescholen in Nederland

In het midden van de zomermaand (1)

t. Sanne (Jeanne) Bruinier (1875-1951)
m. Johann Sebastian Bach (1685-1750)

The musical score is written on a single staff in 4/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The melody consists of quarter and eighth notes, with some phrases slurred together. The lyrics are written below the staff, with line numbers 4, 9, and 13 indicating the start of new lines of text.

In het mid - den van de___ zo - mer - maand is 't naam dag___ van Sint___
4
Jan. Wij___ vie - ren het met___ zang en spel, Sint Jan, de___ hei - l'ge___ man. Jo -
9
han - nes - dag in zo - mer - schijn doet bloei - en___ 't le - ven___ al. Wij___
13
toe - ven___ vol___ van___ dank - baar - heid in 't veld, op___ berg, in 't dal.

De melodie is ontleend aan de "Bauernkantate"
(BWV 212) van *Johann Sebastian Bach*.

Zie ook het lied *In het midden van de zomermaand (2)*, tweestemmig.

Sint Jan die komt eran!

Johannesliedje

Elisabeth Lebret (1907-2005)

7 Sint Jan! Sint Jan! Sint Jan die komt er - an! Sint Jan gaat ko - men, we
zien het aan de bo - men. Sint Jan! Sint Jan! Sint Jan, die komt er - an!

Sint Jans feest:

Op deze dag herdenkt men de geboortedag van *Johannes de Doper*, de profeet die *Jezus* in de rivier de Jordaan doopte.

De viering van de geboorte van de *Heilige Johannes* kent in met name Orthodoxe (Katholieke) landen in Europa een zeer oude traditie, die teruggaat naar nog veel oudere zonnewende-feesten en rituelen.

Midzomerfeest:

Deze dag valt samen met het midzomerfeest dat van oudsher op veel plaatsen in Europa wordt gevierd. In de zeventiende eeuw was het gebruikelijk om bloemen aan de huizen of boven de straten te hangen en 's avonds met buurtgenoten bij elkaar te komen om feest te vieren en om een groot vuur te maken. Men zong en danste en de moedigsten sprongen over het vuur heen. Met *Sint Jan* was het voor meisjes mogelijk een vrijer te vinden. Wist het meisje een jongen te strikken dan werd deze '*mijn Sint Jan*' genoemd en ze trokken gearmd door het dorp of de buurt. Wanneer een jongen en een meisje hand in hand over het vuur sprongen, was hun band voor eeuwig verzegeld.

Zie ook het lied *Saint John's song*, eenstemmig.

Ook opgenomen in *De wereld klinkt*
Uitg. VOK, Driebergen

Roze, roze meie

5 Ro - ze, ro - ze mei - e, twin - tig in de rij - e,
9 der - tig in de ro - zen - krans, veer - tig in de mooi' meis - jes - dans.
Al - le juf - fer - tjes nei - gen, al - le heer - tjes bui - gen.

Kringdans:

De jongens en meisjes vormen hand-in-hand een paar en dansen samen in de kring en bij de laatste regel van het liedje maken de meisjes een *révèrence* naar de jongens en de jongens maken een mooie buiging naar de meisjes en vervolgens wordt het liedje weer opnieuw gezongen en gedanst.

Rosa, bloemen op je hoed

Ro - sa, Ro - sa, bloe-men op je hoed, al - le mooi - e meis - jes zijn zo zoet.

5

Ro - sa, jij moet wan - d'len, wan - d'len moet jij!

kie - zen,
bui - gen,
knie - len,
dan - sen,

The image shows a musical score for the song 'Rosa, bloemen op je hoed'. It consists of two staves of music in 4/4 time. The first staff contains the melody for the first line of lyrics: 'Ro - sa, Ro - sa, bloe-men op je hoed, al - le mooi - e meis - jes zijn zo zoet.' The second staff starts with a measure rest labeled '5' and then continues with the melody for the second line of lyrics: 'Ro - sa, jij moet wan - d'len, wan - d'len moet jij!'. Below the second line of lyrics, there are four lines of text: 'kie - zen,', 'bui - gen,', 'knie - len,', and 'dan - sen,' which appear to be a list of words or a continuation of the lyrics.

Sint Jan:

De variant zoals het liedje hierboven staat, kan gebruikt worden bij de viering van *Sint-Jan*. Dan kan het als kringspel uitgespeeld worden, waarbij één kind *Rosa* is en uitbeeldt wat de kinderen in de kring zingen. De kinderen in de kring lopen hand in hand steeds met de zon mee. Het gekozen kind mag daarna *Rosa* zijn.

Pinksteren:

Alleen de eerste regel is een liedje dat gezongen werd/wordt op eerste *Pinksterdag*. Een groep meisjes van vier tot acht jaar zijn helemaal in het wit gekleed. Eén meisje is de centrale persoon, zij draagt een lange witte jurk van kant en heeft bloempjes in het haar. Zij is de *Pinksterbruid*. Zij loopt vooraan onder een boog van groene takken en bloemen. Ze bellen bij de huizen aan en zingen het liedje: '*Rosa, Rosa, bloemen op je hoed, alle mooie meisjes zijn zo zoet*' en ze laten zich trakteren op snoep, fruit of geld. In *Borne* (Overijssel) wordt deze oude traditie nog steeds levend gehouden.

Zie ook het lied *Rosa, willen wij dansen?*, eenstemmig.

Groen is 't gras (1)

4 Groen is 't gras, groen is 't gras on-der mij-ne voe - ten. 'k Heb ver-lo-ren mijn bes-te vriend,
7 'k zal hem moe-ten zoe - ken. Hé daar, plaats-ge-maakt voor de jon - ge - da - me!
10 En de koe-koek op het dak, zingt z'n lied op zijn ge-mak. O, mijn lie - ve
Au - gus - tij, de - ze da - me zal het zijn!

Kringspel I:

De kinderen lopen in een kring met de handen los, één kind loopt buiten de kring in tegengestelde richting. Bij '*hé daar*' staat de kring stil, het kind buiten de kring loopt nu dwars door de kring heen en loopt aan de andere kant weer gewoon verder. Bij '*deze dame zal het zijn*' tikt het kind zeven andere kinderen aan, op elke lettergreep één. Het laatst getikte kind neemt hij bij de hand en zo lopen er nu twee kinderen rond de kring, bij elke herhaling wordt de slinger die buitenom loopt langer en de kring kleiner.

Kringspel II:

De kinderen vormen een kring door elkaars handen vast te houden en lopen rond. Eén kind staat buiten de kring en loopt in tegengestelde richting om de kring heen. Op de woorden '*Hé daar*' verbreekt het kind de kring en loopt door het midden van de kring heen naar de andere kant en gaat op '*jongedame*' weer uit de kring. Hij loopt opnieuw buiten de kring. Op de woorden '*deze dame zal het zijn*' tikt het kind een kind uit de kring op de schouder. Deze stapt uit de kring en houdt de hand van het ene kind vast. Zo vormen ze een kleine slinger.

Het lied herhaalt zich. Steeds wordt de kring op '*Hé daar*' doorbroken en gaat de slinger op '*jongedame*' de kring uit en wordt er op '*deze dame zal het zijn*' een kind aangetikt, die zich bij de slinger voegt.

Na het liedje een aantal keer te hebben herhaald, wordt de slinger al langer en de kring al kleiner. Om de hele slinger van kinderen door de kring heen te laten gaan, wordt het woord '*jongeda-a-a-ame*' uiteindelijk heel lang uitgerekt gezongen.

Als er twee kinderen als 'kring' zijn overgebleven, wordt het lied voor het laatst gezongen.

Als het laatste kind is aangetikt, blijft er uiteindelijk één kind over. De lange sliert van kinderen vormt nu opnieuw een kring en het overgebleven kind moet buitenom lopen.

Het spel kan weer opnieuw beginnen.

Zie ook het lied *Groen is 't gras (2)*/ *Hier is 't gras* ,eenstemmig.

De zevensprong

Heb je wel ge-hoord van de ze - ven, de ze - ven? Heb je wel ge-hoord van de
ze - ven-sprong? Ze zeg - gen dat ik niet dan - sen kan, ik kan dan - sen als een
e - del - man. Dat is één. één, dat is twee. en dat is ze - ven.
... enz. tot 'zes'!

De *Zevensprong* is van origine een sacrale dans over:

- de cyclus van leven en sterven,
- het terugvinden van het leven *in* het sterven,
- van in- en uitwikkeling,
- van het einde en een nieuw begin.

Bewegingen:

De kinderen lopen hand in hand in een kring:

- bij '*ze zeggen dat*' gaat het lopen over in huppelen,
- bij '*één*' even stil staan en een stap naar het midden zetten,
- bij '*twee*' de andere voet erbij,
- bij '*drie*' twee stappen en op één knie,
- bij '*vier*' twee stappen en op twee knieën,
- bij '*vijf*' alles plus één elleboog op de grond,
- bij '*zes*' komt daar de andere elleboog bij,
- bij '*zeven*' ook het hoofd op de grond.

Het lied wordt vanuit deze positie nog een keer gezongen, waarbij de bewegingen in omgekeerde volgorde worden gedaan:

- bij '*één*' het hoofd omhoog,
- bij '*twee*' één elleboog en zo verder tot iedereen weer staat.

Het refrein wordt elke keer dat het gezongen wordt een regeltje langer door te tellen van één tot zeven; een *stapelrefrein*.

Hierdoor worden kinderen getraind op hun concentratie, omdat ze niet alleen de woorden van de tekst zingen, maar daarbij ook moeten onthouden hoeveel coupletten ze al hebben gezongen.

ook opgenomen in *Eigen-wijs*
uitg. SMV, Born

Wij maken een kringetje

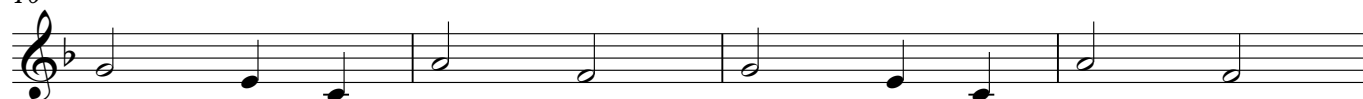
Wij ma - ken een krin - ge - tje van jon - gens en van meis - jes. We

6

ma - ken een krin - ge - tje van tra - la - la.

10

Maak nu een bui - ging, maak nu een bui - ging.

14

Bij de hand, bij de hand, pak je lief - je bij de hand.

18

Bij de hand, bij de hand, pak je lief - je bij de hand.

Ik heb een mooie bloemenmand

eind 19e eeuw*

Ik heb een mooi - e bloe - men - mand, aan wie zal ik die ge - ven? Aan
5
wie het dicht - ste bij me staat zal ik die bloe - men ge - ven. Dag, scho - ne
10
vrouw, geef mij de hand van jou. Die bloe - men zijn voor jou. Dag, me - vrouw.
(juf - vrouw)
(Scho - ne vrouw)

* Dit liedje, van na 1870, had oorspronkelijk de titel *Ik heb de bloem al in de hand*.

Kringspel I - allemaal zingen:

De kinderen staan in een kring. Eén van de kinderen krijgt een mandje met bloemen in de hand en mag, terwijl de andere kinderen zingen, binnen in de kring huppelen/dansen. Zodra het liedje eindigt geeft het kind het mandje aan aan degene die dan het dichtste bij staat. Vervolgens gaat dit kind in de kring huppelen/dansen met de bloemenmand aan de arm.

Kringspel II - alleen zingen:

De kinderen staan in een kring. Eén van de kinderen krijgt een mandje met bloemen in de hand en mag binnen in de kring staan of lopen/huppelen terwijl het het liedje zingt. Bij de bijbehorende tekst van het liedje loopt het dan naar een ander kind dat in de kring staat aan wie het de bloemen wil geven. Dan pakt het kind ook de hand van dit kind en geeft het de bloemenmand. Daarna herhaalt het spel zich weer.

Zie ook:

- 'k *Heb een meiboom in mijn hand*, eenstemmig,
- *Ik heb een roosje in mijn hand*, eenstemmig.

Daar zit een klein zigeunermeisje

Daar zit een klein kaboutertje

4 Daar zit een klein zi-geu-ner-meis-je hui-lend op een steen, hui-lend, hui-lend,
7 heel de dag al-leen. Sta op, meis-je lief, droog je traan-tjes af!
10 Kies een kind-je uit de kring met wie je dan-sen mag! Tra-la-la-la-
(er een-tje) (waar-mee)

la - la-la - la-la. Tra - la-la - la-la - la-la - la - la - la-la - la-la.

Tekstvariant:

Daar zit een klein kaboutertje te huilen op een steen,
huilen, huilen, heel de dag alleen.
Sta op, kaboutertje, droog je traantjes af!
Kies een kaboutertje uit de kring, met wie je dansen mag!
Tra-la-la ...

Kringspel:

De kinderen staan in een kring. Eén kind is het zigeunermeisje (kaboutertje) en zit in het midden van de kring. Bij 'Sta op, ...' kiest het iemand uit de kring en samen dansen ze op 'Tra-la-la ...'. Hetzelfde wordt nu herhaald met twee zigeunermeisjes (kaboutertjes), die elk een kindje uit de kring kiezen, daarna met vier, enzovoort.

Zie ook:

- *Er zat een klein kaboutertje (1)*, eenstemmig,
- *Er zat een klein kaboutertje (2)*, eenstemmig,
- *Kleine Anneleen*, eenstemmig.

Jan Huygen in de ton

Dansliedje

The image shows a musical score for a dance song. It consists of two staves of music in 4/4 time, with a key signature of one sharp (F#). The first staff contains the melody for the first line of lyrics: 'Jan Huy - gen in de ton, met een hoe - pel - tje er - om, Jan'. The second staff starts with a '3' above the first measure, indicating a triplet, and contains the melody for the second line of lyrics: 'Huy - gen, Jan Huy - gen, en de ton die viel in dui - gen!'. The music is written in a simple, folk-like style with eighth and quarter notes.

Jan Huy - gen in de ton, met een hoe - pel - tje er - om, Jan

3
Huy - gen, Jan Huy - gen, en de ton die viel in dui - gen!

Bij het lied hoort een dansje:

De kinderen nemen elkaar bij de hand en vormen een kring.

Deze kring draait rond tijdens het zingen. Wanneer "Jan Huigen, Jan Huigen" wordt gezongen komt de kring tot stilstand en laten de kinderen elkaar los.

Bij de laatste regel, over de in elkaar vallende ton, laten de kinderen zich vallen op de grond.

Jan Huygen is vermoedelijke een historische figuur:

de Enkhuizer zeevaarder Jan Huygen van Linschoten (1563-1611), die de wereldzeeën bevoer.

Met de ton in het liedje wordt waarschijnlijk een baken bedoeld die de zeevaarder uitzette.

Duigen = de gebogen planken die samen de ton vormen.

Joepie, Joepie

uit Nederland (± 1950)

The musical score is written on three staves in G major and 6/8 time. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes, with some words in parentheses indicating alternative pronunciations or meanings.

5 Joe - pie, Joe - pie is ge - ko - men, heeft m'n meis - je mee - ge - no - men. Maar ik
(vriend - je)

10 zal er niet om treu - ren, gauw een an - der weer ge - haald. Tra - la la - la - la -
la, tra - la la - la - la - la, tra - la la - la - la - la, tra - la la - la - la - la.

Kringspel I:

Een groep kinderen staat in een kring opgesteld met de gezichten naar binnen gericht. Eén van de kinderen danst/huppelt om de kring heen. Als het lied voor de tweede maal wordt gezongen, neemt dit kind één van de kinderen in de kring bij de hand en gezamenlijk huppelen ze nog een rondje. Daarna gaat het eerste kind op de plaats van het tweede staan. Dit herhaalt zich enige keren. "Joepie" kan worden vervangen door de naam van het kind.

Kringspel II:

De kinderen staan of lopen rond in een kring. Eén kind loopt binnenin de kring, zoekt een partner uit en danst daarmee naar een plek in de kring. Het eerste kind neemt weer plaats in de kring, het tweede kind staat nu in de kring en mag een danspartner kiezen.

De rivier de Rhône

Pour passer le Rhône

The musical score is written on three staves. The first staff is in 4/4 time and contains the first line of music with Dutch and French lyrics. A measure rest of 4 measures is indicated below the staff. The second staff starts with a double bar line, changes to 6/8 time, and contains the second line of music. A measure rest of 8 measures is indicated below the staff. The third staff contains the final line of music. The lyrics are: 'De ri - vier de Rhô - ne is een wil - de vloed. Ga je mee daar - o - ver; kijk dan Pour pas - ser le Rhô - ne il faut ê - tre deux. Pour bien le pas - ser il faut sa - hoe het moet. Met z'n twee - ën in ga - lop - pas naar de o - ver - voir dan - ser. Al - lons pas - se, pas - se, pas - se, al - lons pas - se kant. Maar niet in de diep - te kij - ken. Hup, we zijn aan land. donc. Al - lons pas - se, pas - se, pas - se, al - lons pas - se donc.'

Rijdans:

- De kinderen staan in twee even lange rijen op ruime afstand tegenover elkaar. De kinderen in beide rijen houden elkaars handen vast en de rijen lopen op de maat van de melodie vier stappen naar elkaar toe, vier stappen van elkaar af, weer vier stappen naar elkaar toe en weer vier stappen van elkaar af.
- Dan pakken de voorste twee kinderen die tegenover elkaar staan (op 'met z'n tweeën') elkaars handen vast en strekken hun armen zijwaarts. Met acht galoppassen (= zijwaarts huppelend) gaan ze tussen de twee rijen door naar het einde van de rijen.
- Dan gaan ze vier galoppassen terug en in vier galoppassen weer terug naar het einde van de rij. Daar sluiten ze achteraan aan. De andere kinderen klappen ondertussen op de maat.
- Het lied wordt opnieuw ingezet en het dansje begint opnieuw.
- Het wordt net zo vaak herhaald tot alle kinderen aan de beurt zijn geweest.

Als volgt op de tekst:

De rivier de Rhône: vier passen naar voren met hele rij.

Is een wilde vloed: vier passen naar achteren.

Ga je mee daarover: vier passen naar voren.

Kijk dan hoe het moet: vier passen naar achteren.

Met z'n tweeën (...) overkant: acht galoppassen richting einde rij (twee kinderen).

Maar niet in de diepte kijken: vier galoppassen terug richting begin rij.

Hup, we zijn aan land: vier galoppassen naar einde rij, achteraan aansluiten.

ook opgenomen in *Eigen-wijs*
uitg. SMV, Born

Van de wasvrouwen

De vlijtige wasvrouwen - Die fleißige Waschfrauen

refrein

uit *Sleeswijk-Holstein*, Duitsland (ca. 1860)

5 Laat zien jul - lie voe - ten, laat zien jul - lie schoen! Laat
Zeigt her eu - re Fü - ße, zeigt her eu - re Schuh! Und

zien wat de vlij - ti - ge was - vrou - wen doen!
se - het den flei - ßi - gen Wasch - frau - en zu!

couplet

9 1. Ze was - sen, ze was - sen, ze was - sen de he - le dag. Ze
1. Sie wa - schen, sie wa - schen, sie wa - schen den gan - zen Tag. Sie

14 was - sen, ze was - sen, ze was - sen de he - le dag.
wa - schen, sie wa - schen, sie wa - schen den gan - zen Tag.

Voor de overige coupletten zie de liedtekst.

Kringspel:

- Refrein: De kinderen staan in de kring. Bij het zingen van het refrein steken ze op iedere volle maat beurtelings linker- en rechtersvoet naar voren en tikken met de teen op de grond.
- Couplet: De kinderen lopen hand in hand met de klok mee in de kring en zingen de eerste regel van het couplet. Bij de herhaling van het couplet staat de kring stil en worden de betreffende bewegingen uitgevoerd.

Refrein:

Laat zien jullie voeten, laat zien jullie schoen!

Laat zien wat de vlijtige wasvrouwen doen!

1. Ze wassen, ze wassen, ze wassen de hele dag.
Ze wassen, ze wassen, ze wassen de hele dag.
Refrein: Laat zien jullie ...
2. Ze spoelen, ze spoelen, ze spoelen de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...
3. Ze wringen, ze wringen, ze wringen de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...
4. Ze hangen, ze hangen, ze hangen de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...
5. Ze vouwen, ze vouwen, ze vouwen de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...
6. Ze strijken, ze strijken, ze strijken de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...
7. Ze kletsen, ze kletsen, ze kletsen de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...
8. Ze dansen, ze dansen, ze dansen de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...
9. Ze slapen, ze slapen, ze slapen de hele dag. 2x
Refrein: Laat zien jullie ...

Zingt, zingt, 't is zomer

canon

uit Zweden

The musical score is written on two staves in G major (one sharp) and 6/8 time. The first staff contains measures 1 through 5. Measure 1 is marked with a box containing the number '1'. Measure 5 is marked with a box containing the number '2'. The second staff contains measures 6 through 10. Measure 6 is marked with the number '6' below the staff. Measure 8 is marked with a box containing the number '3'. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The piece ends with a double bar line at the end of measure 10.

1

Zingt, zingt, 't is zo - mer, zingt nu dat al - les weer klinkt. Zingt, zingt, 't is

2

6

3

zo - mer, zingt nu dat al - les weer - klinkt. Zingt, zingt, zingt, zingt.

Hoor je 't zingen van het vuur

canon

uit Zwitserland

1

2

Hoor je 't zin - gen van het_ vuur in 't g'heim - zin - nig a - vond - uur?

5

3

4

't Zijn de vlam - men_ die_ 't ons zeg - gen. Weest ver-heugd en toon je vreugd!

Zie ook de Franse versie: *Entendez-vous dans le feu*, canon.

De sterren verschijnen

canon

Maria E. van Ebbenhorst-
Tengbergen (1885-1980)

De ster - ren ver - schij - nen eerst één voor één. Dan fon - k'len er dui - zen - den en

telt ze geen. Dan fon - k'len er dui - zen - den en telt ze geen.

ook opgenomen in *50 Canons*
uitg. Muusses, Purmerend

Als de zon is heengegaan (1)

D'avondzon is heengegaan - In de schuur

canon

uit Hongarije

1 2 3

3 Als de zon is heen - ge - gaan en de nacht ge - ko - men,
D'a - vond - zon is heen - ge - gaan, moe ter rust ge - zon - ken,

5 schijnt van ver de stil - le maan, duis - ter staan de bo - men.
tus - sen ster - ren stijgt de maan naar een krans van wol - ken.

8 Al - le die - ren in de schuur sla - pen op dit la - te uur. Stookt het vuur en zingt!
Stre - lend komt de a - vond - wind, als een trou - we men - sen - vriend wenst hij "Goe - de - nacht."

Als de zon is heen - ge - gaan en de nacht ge - ko - men.
d'A - vond - zon is heen - ge - gaan, moe ter rust ge - zon - ken.

na elkaar eindigen

Bewegingssuggestie 1:

- * **Als de zon is heengegaan**
stamp- stamp- klap- handen op knieën- klap-klap- sprong (herhalen)
Deze beweging wordt telkens herhaald terwijl er verder gezongen wordt.

Bewegingssuggestie 2:

Om het ingewikkelder te maken kan bij de volgende zin de beweging in omgekeerde volgorde gedaan worden.

- * **Als de zon is heengegaan**
stamp- stamp- klap- handen op knieën- klap-klap- sprong
- * **en de nacht ge - ko-----men-----**
sprong- klap - klap- handen op knieën - klap-stamp-stamp

Let op:

De klap, stamp en handen op kniebeweging duren één tel, de sprong duurt twee tellen.

Zie ook:

- *Als de zon is heengegaan (2)/ In de schuur*, driestemmig,
- *Apple trees in bloom*, canon.

